Ilmub aastast 1999

KESKNÄDAL

Hind 0,58 €

ISSN 1406-9083

Nr 16 (795) 25. aprill 2012

RAHVA POLIITIKALEHT

IRL-i toetab 3% tallinlastest

Faktum Ariko märtsis avalikustatud uuring tallinlaste valimiseelistuste kohta kohalikel valimistel tõi välja, et enim toetust pälviks Keskerakond 25 protsendiga. Järgneks Reform 12, SDE 8 ja IRL 3 protsendiga. Seega parlamendierakondadest ületaksid pealinnas valimiskünnise vaid kolm. *(Vt graafikut kõrval)* **Küsitleti 515 inimest.**

Ühe protsendiga toetati Kristlikke Demokraate, Rohelisi ja üksikkandidaati või valimisliitu. Üldse ei soovita näha aga Iseseisvusparteid, Rahvaliitu ega Vene Erakonda Eestis.
Keskerakonna poolt hääletaks 7% eestlasi, Reformierakonna poolt 20% ja SDE poolt 13% eestlasi. Venekeelsed elanikud eelistavad 45-protsendiliselt Keskerakonda ning 2 protsendiga nii reformiste kui ka sotse. Seega oleks muukeelsete suhe 45:4 Keski kasuks. Niisiis pole sotsidele spektaakel venelastega „ühinemisest“ edu toonud. IRL-i poolt ei hääletaks aga ükski muust rahvusest kodanik.
Kõrgharidusega valijad eelistavad 25 protsendiga Keskerakonda, 12 protsendiga SDE-d ja 10 protsendiga Reformierakonda. IRL saaks neilt 4 protsenti.
Ka kõrgemapalgalised eelistavad Keski (16%), SDE saaks neilt 11% ja Reform kõigest 9% toetust.
Kurb, et eelistust pole 36 protsendil valijaist ning valima üldse ei läheks 13%, seega kokku ligi pooltel linlastest eelistus puudub, kuigi kogemused on näidanud, et valimistevahelisel ajal alati suureneb nende hulk, kes „enda omi“ ei leia. Teisalt näitab nn teadmatute suur hulk ka seda, et vahetpidamatu suurtükituli Keskerakonna ja tema juhitava Tallinna vastu ei vii valijaid ruttu eelistama „väljavalituid“ SDE-d ja Reformi. Pigem jäädakse üldse nurka põrnitsema!

Urmi Reinde

Keski sisepinged vähenesid ja reiting tõusis

Eelmisel nädalal selgus Emori uuringust, et Keskerakonna toetus on tõusnud kaks protsenti, olles aprillis 25 protsenti (märtsis 23).

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna toetus langes aprillis 29 protsendile ehk märtsikuuga võrreldes ühe protsendipunkti, kuid erakond on jätkuvalt populaarseim. Reformierakonna toetus langes kahe protsendipunkti võrra – 27 protsendile. Isamaa ja Res Publica Liidu toetus tõusis aprillis 13 protsendile, märtsis oli see 12 protsenti.
Valitsuskoalitsiooni toetus kokku on 40 protsenti, mis on protsendipunkti võrra madalam kui märtsis ja ühtlasi kolme aasta madalaim. Toetus valitsuskoalitsioonile väheneb neljandat kuud järjest. Seevastu opositsiooni (KE ja SDE) toetus tõuseb ja oli nüüd 54 protsenti.
Nagu näha, on vahe Keski ja Reformi vahel kõigest 2%. Arvestades pidevat Keskerakonna vastast turmtuld ja kohustuslikku Reformierakonna meelsust õukonnameedias, on valitsuse juhtivpartei seis äärmiselt nutune. Praegused Reformierakonna poliitilised propagandakahurid ei tööta varasemaga võrreldes enam sama efektiivselt. Pronksiööst on juba viis aastat möödas, seevastu inimestele üha enam peavalu valmistav majanduslik toimetulek on jätnud Reformierakonna populaarsusele oma pitseri.
Sotside tõusev populaarsus põhineb nende tegevuskaval, mis seisneb viimastel aastatel peamiselt mittemillegi tegemises. Kui sa midagi ei tee, siis ei saa ka midagi valesti minna. Samas tuletab Kesknädal meelde, et Eestile valusaimad kärped võeti vastu just sotside valitsusse kuulumise aegu, Ivari Padari rahandusministriks olles.
Sotsid kuulusid ka kurikuulsasse „krokodillide komisjoni“. (Loe lisaks tänasest Kesknädalast Priit Toobali artiklit „Keskerakond – stabiilne valuuta, erinevalt sotsidest“.)
Keskerakonna puhul näib populaarsustrend liikuvat ülesmäge, sest sisepingetest hakatakse üle saama. On neid, keda raskused lahutavad, ja neid, keda raskused liidavad. Praegune Keskerakond kuulub kahtlemata viimaste hulka, ühendades neid, kes eelistavad tegutsemist ja edasiminekut käegalöömisele.

Indrek Veiserik

Alasti alatus

Vaevalt jõudsid presidendi huulilt kustuda Eesti Vabariigi aastapäeval lausutud sõnad, et ühiskond tuleks muuta sallivamaks ning välja juurida lugupidamatus, kurjus ja ärapanemine, kui alatus puhkes taas õide kogu oma ilus, koondades enda lipu alla hulga innukaid sõdalasi – jätkamaks püha sõda Eesti helgema tuleviku nimel. Soovite näiteid? Aga palun!

ANNE TUURAND
psühholoog

Alatuse uus laine

Peagi pärast vabariigi aastapäeva võisime näha Tallinna linnavalitsuse ees jalgrattal tiirutamas tuntud rohelist Marek Strandbergi, möödujatele võrdlemas Tallinna linnapead inimsusevastastes kuritegudes süüdistatava Egiptuse diktaatori Mubarakiga, mistõttu riik peaks Savisaare Tallinna meeri kohalt jõuga kõrvaldama. Otse loomulikult sattus kogemata kohal olema ka Kanal2, kes kogu etenduse samal õhtul eetrisse edastas. Kuigi Strandbergi etteaste vaevu küündis kehva vodevillinäitleja tasemeni, võib kindel olla, et lavastajatelt saadud tasu oli tal ikka varumängija vääriline. Vaevalt et küll sama suur kui Tšetšeenia rublatehinguga taskupistetu, kuid Riigikogust väljalangemise järel abiks ikka.
Järjekordses ”Ärapanijas” saime näha ja kuulda, kuidas saatejuhid ilkusid jalaluu murdnud Edgar Savisaare üle sedalaadi jutuga: polevat ime, et jala murdis nii vana mees, kes sama rasvane kui rasvatihased, keda ta söötma läks, jne jne. Juttu jätkus kauemaks ja lõbu oli laialt. Tõeline tänapäeva Eesti huumori kõrgtase – inimeste mõnitamine! On tõeliselt kahju, et sellises palaganis osaleb nii kõrge intellektiga mees nagu Mart Juur. Kas tõesti kompenseerib selle eest saadav tasu intelligentsete saatevaatajate kaotuse?
Et mõista IRL-i fraktsiooni esindaja Juku-Kalle Raidi tänaseid vägitegusid Riigikogus, heidame pilgu minevikku. 2001. aastal avaldas ta oma ajalehes KesKus kirjutise ”Eesti presidendiks valiti Lenini orden”, kus on kirjas: „Arnold Rüütel ei jäta Eesti ajalukku suuremat jälge kui seinalt allavalguv tatilärakas.“ Kui toona esitasin Avaliku Sõna Nõukogule kaebuse auväärse inimese – Vabariigi Presidendi – suhtes mõnitava sõnakasutuse kohta, sain peale mitmekordset nõudmist vastuse: „Sõnakasutus riigipea suhtes kriitilise hoiaku väljendamisel on pigem maitseküsimus, mille üle otsustamine ei kuulu üldjuhul ASN-i pädevusse” (allkirjaks: Urmas Loit, Esimees). Ühesõnaga, tuult tiibadesse, Juku-Kalle!
Täna esindabki seesama maitsekas mees meid Riigikogus, ilukõneleb moraalist ja eetikast ning kultuuri hindava kaunishingena loob kultuuriseltse kord Komis, kord Udmurtias. Mullu septembrikuus uhkeldas J. K. Raid Facebookis sellega, kuidas ta lennul Armeeniasse (ega’s jälle kultuuri viima?) sõimas Air Balticu stjuuardesse kuradi idikateks, ning lõpetuseks räuskas: ”Ime muna, Air Baltic!”

Loe edasi lk 5

Juhtkiri

Demokraatiat võib kasutada ka rahva ja riigi hävitamiseks

MAX KAUR
Tallinna linnavolikogu liige

Reaalpoliitika ja kaksikmoraali mõiste ei ole maailma kontekstis midagi uut. Teema on muutumas aktuaalsemaks seoses Euroopa Liidu hoiakuga autoritaarsete režiimide suhtes – ühtedele kehtivad karmimad reeglid kui teistele. Praegu ühtne standard puudub isegi EL-is, seni lähtutakse puhtalt reaalpoliitikast. Kehtivad topeltstandardid: mis ühele keelatud, on teisele lubatud.

Moraalipoliitika rakendamine on puudulik – üksikute liikmesriikide huvid on tähtsamad kui Euroopa Liidu omad tervikuna. Suured liikmesriigid sisuliselt dikteerivad olukorda. See on väga tähtis mõistmaks, kuidas peab maailmapoliitikas käituma Eesti. Sest poliitikas on reaalsuse tundmaõppimise asemel soovmõtlemisega tegelemine hukatuslik.
Viimasel ajal püütakse lollitada just Eesti kodanikke, surudes neile peale, et Eestil kui väikeriigil on justkui mingi eriline missioon, mistõttu peame käituma irriteerivalt, reaalsusi eirates, tuues endale niiviisi kaela keerulisi majanduslikke ja poliitilisi hädasid.
Ei maksa alahinnata, et muu hulgas on ka manipuleerimine rahvusvahelisel areenil tüüpiline, näiteks võib mõne riigi eesmärgiks olla mõni väikeriik olulise suurriigiga tülli ajada. Ideaalselt sobib selleks jutt „väärtuspõhisest poliitikast“. Nii võibki juhtuda, et mõni väikeriik jääb oma „väärtuspõhise poliitika“ jutuga üksi, suisa isolatsiooni. Need, kes väikeriigi kavalasti lõksu ajasid, ajavad aga diktaatoriga ülikasulikku äri edasi ning naeravad pihku.

KESKMÕTE: *Poliitikas on reaalsuse tundmaõppimise asemel soovmõtlemine hukatuslik.*

Samas peaks ka moraalipoliitika üleüldine printsiip olema, et ei tekitata kahju teisele riigile ja rahvale. Kindlasti tuleb arvestada ka riikide arengutasemega. Kui lugeda Eesti pressi, siis selle vastu eksitakse eriti rängalt.
Demokraatia edendamine Afganistanis pole ju erilisi tulemusi andnud. Läänelik demokraatia käib ikka käsikäes ühiskonna kompleksse arenguga, alates üleüldisest kirjaoskusest. Hüpped arenguetappe vahele jättes pole õnnestunud. Nõuda tuleks ikka eeskätt seal, kus on eeldusi, et demokraatia võiks õnnestuda. Ukraina ja Valgevene kindlasti kuuluvad siia ritta, Afganistan, Iraak ja Iraan mitte.
Soov arendada demokraatiat Saudi Araabias võib ju olla siiras. Sama siirad oldi Lõuna-Aafrika arengute toetamisel apartheidist vabanemisel 1990. aastate algul. Tänaseks räägime Lõuna-Aafrikast juba kui läbikukkunud riigist.
Kes vastutab? Miks ei taha vastutada need, kes lõuna-aafriklastele halba nõu andsid, eeskätt ameeriklased? Ning miks nende tänased nõuanded Saudi Araabiale paremad on?

Võitlus korruptsiooni vastu ja inimõiguste eest on loogiline. Aga kui Amnesty Internationali juht räägib, et kaitsev *jihaad* on õigustatud, siis on selge, et tänapäeva maailm ka inimõiguslaste tippesindajate näol on väärtuspõhisest poliitikast sama kaugel kui Päike Kuust. Ka Hitler jõudis võimule demokraatia abil.
Demokraatia ja inimõigused ei ole imevahendid selleks, et ühiskonnad oleks edukad. Demokraatiat ja inimõigusi võib vabalt kasutada selleks, et rahvast ja riiki hävitada. Demokraatia ja inimõigused eeldavad vastutust – vastutust nii inimestelt ja parteidelt kui ka rahvastelt.
Täna jälgime Liibüa ja Egiptuse rahva vaevusi. Diktaatori võib kukutada, kuid olulisem on, mis saab pärast seda. Ka Euroopa Liidul ja Eestil tuleb hakata sellele mõtlema, enne kui diktaator kukub.

KESKNÄDAL

Aadress: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde	urmi@kesknadal.ee	**6 274 583**
Uudistejuht Indrek Veiserik	indrek@kesknadal.ee	**6 274 571**
Toimetaja Tiit Maksim	tiit@kesknadal.ee	**6 274 573**

Toimetus käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Meri, Mikser ja Boroditš – ühed Savisaare kasvandikud kõik

Sven Mikserit, Deniss Boroditšit, Rainer Vakrat ja Lennart Merit ühendab see, et nad kõik püüdsid lõigata poliitilist profiiti selle inimese ründamisega, kes neid poliitikapüünele tõstis. 18. aprillil TV3-s nähtud dokumentaalfilm „Savisaar: Hetked ja arvamused“ pälvis laia meediakriitikat. Peamiselt heideti filmi loojale Toomas Lepale ette, et ta kujutas Rahvarinde asutajat ja Keskerakonna pikaaegset liidrit Edgar Savisaart liiga positiivses võtmes. Ehk, teiste sõnadega, Lepale heideti ette seda, et ta ei valetanud.
Praegusi võimupoliitikuid ja neile lojaalseid ajakirjanikke ärritas, et film võttis kokku Savisaare rolli Eesti mõjutajana üle 20 aasta jooksul. Kuvand Savisaarest kui rahva liidrist aga ei sobi kokku selle „pakendiga“, mida Reformierakond ja IRL koos oma meediaga on püüdnud avalikkusele (eriti noortele!) viimaseil aastail „müüa“. Nemad mütologiseerivad Savisaart üksnes seoses Venemaa ja Kremliga, mis on tegelikult absurd. See, et Savisaar asus oma hilisemas poliitikukarjääris kaitsma siinseid sisuliselt õigusteta venekeelseid inimesi, ei saa ju olla kuritegu. Nii õiglaselt oleks käitunud iga väärikas poliitik.
Lepa film purustas müüdid, mida laarlaste „ajaloolased“ ning Ansipi võimkond on püüdnud Savisaare ümber väsimatult luua. Seetõttu oli film valitsusparteide jaoks küllap ohtlik – tõde on ju alati raske taluda. Kaadrid sellest, kuidas Lennart Meri nimetas ühelt poolt endale auks kuulumist Savisaare valitsusse, tundub tänaste noorte jaoks täielik ulme. Fakt, et Edgar oli mees, kes Lennarti poliitikasse tõi, tundub ajupestute jaoks lihtsalt Meri vastase laimuna. Meri tulek poliitikasse ongi ju jäänud tähelepanuta. Samas Meri hilisemad kriitilised avaldused Savisaare aadressil leiavad siiani aegajalt kajastamist – ka filmis oli kaader Meri 1995. aasta teleesinemisest lindiskandaali ajal selle kohta, et demokraatia olevat ohus.
Õnneks tegi Toomas Lepp hea filmi. Igal juhul on see temapoolne panus, et valede ja piinliku vaikimise kõrval ulatuks kusagilt välja ka tõesemat ajalugu.

Proua Ilvese firma elatub rahva rahast

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) rahuldas Evelin Ilvesele kuuluva OÜ Ermamaa taotluse peatada Erma Pargi külalistemaja majutus- ja konverentsiteenuste avalikkusele osutamine kuni Toomas Hendrik Ilvese presidendi ametiaja lõppemiseni.
Vastavalt EAS-ile esitatud taotlusele jätkab Ermamaa äriplaani elluviimist alates 2017. aasta 1. jaanuarist ja toetuse eest soetatud vara sihtotstarbelist kasutamist kuni 2020. aasta 31. juulini, kirjutab Õhtuleht.
OÜ Ermamaa sai 2006. aasta märtsis EAS-ilt 2 979 000 krooni toetust, et “luua Eestis unikaalne toode Erma Park, kujundades välja avalikuks kasutamiseks mõeldud kultuuri- ja puhkeobjekti inimestele, kes väärtustavad intellektuaalseid harrastusi, hoolivad loodusest ning huvituvad paikkondlikust kultuurist ja eripärast”. Millised ilusad sõnad! Sellest hoolimata löödi Ärma talu väravad rahva ees peagi lukku.
Viimane väljamakse OÜ-le Ermamaa tehti 2007. aasta 7. märtsil. Vahepeal kaalus EAS võimalust, et kuna Ermamaa pole täitnud toetuse saamisega kaasnenud kohustusi olla avatud kultuuri- ja puhkeobjekt, tuleb osa toetusrahast ehk vanas rahas pisut üle miljoni krooni tagasi nõuda. Sest just avalikkusele teenuse osutamise lubadus oli üks peamisi põhjusi, miks OÜ Ermamaa üldse EAS-ilt raha sai.
Kui Ilveste perekond Ärma talule avalikku kasutust ei võimalda, tuleb EAS-ilt saadud raha tagasi maksta, leiab Kesknädal. Praegune olukord, kus raha on saadud, kuid teenust pole osutatud, on ilmselge korruptsioon. Hämmastav, et presidendiproua ei saa isegi hakkama oma osaühingu osakapitali eurodesse teisendamisega (siiani seisab see ametlikult kroonides). Ja miks pole Erma Pargi koduleht patriootlikult .ee-lõpuline, vaid .eu lõpuga? Koduleht on sisutu, kuigi osa EAS-i eraldatud rahast oli ilmselt suunatud just portaali ülesehitamiseks ja haldamiseks.

Boroditš, Oviir, Toomast ja Vakra jäid Keskerakonnale vähemalt 8393 eurot võlgu

„Lugupeetud Vilja Toomast, olles Keskerakonna liige, kehtis ka Teile erakonna põhikiri. Põhikirja kohaselt pidanuks Te tasuma erakonnale igakuiselt liikmemaksu. Teie aga seda ei teinud. Lahkudes jäi Teie võlg erakonna ees 537 eurot.
Te räägite palju eetikast, õiglusest ning väärtushinnangutest. Loodan, et nende mõistete hulka kuulub ka võlgade ja kohustuste tasumine. Palun tasuda võlg erakonna ees esimesel võimalusel Teile teadaolevale tuttavale kontole.“

Kesknädalale teadaolevalt saatis Keskerakonna peasekretär Priit Toobal samasisulise kirja igale erakonnast väljaastujale. Rainer Vakra võlg erakonna ees jäi tasumata 2789 euro ulatuses; Siiri Oviiri võlg 1610 euro ulatuses; Deniss Boroditši võlg 3457 euro ulatuses. Kokku on lahkunute, endiste keskerakondlaste võlg endiste erakonnakaaslaste ees 8293 eurot ehk 130 000 krooni.
Siia võib lisada ka selle summa, mis erakonnal väljaastumiste tõttu lähiaastatel saamata jääb – näiteks Europarlamendi daamidel jääb nüüd enda kasutada erakonna raha kokku 25 900 euro ulatuses, ehk siis ligi 405 000 krooni. Kui rääkida veel ka palgast, mida nad tänu Keskerakonnast saadud saadikukohale saavad, siis on nende isiklik sissetulek viie aasta jooksul 7,2 miljonit krooni, ja Oviiril 2 x 5 aasta eest seega 14,4 miljonit krooni. Pluss eurosaadikutele ette nähtud hüvitised.
Keskerakonna valimiskampaania kahe eurosaadiku koha võitmiseks 2009. aastal läks maksma 9,6 miljonit krooni. Tegemist oli erakondliku nimekirjaga – valija ei saanud hääletada mitte ühegi nimelise kandidaadi poolt. Keskerakonna esimene eelistus oli Edgar Savisaar, kes loobus oma tollase abikaasa, nüüdse Vilja Toomasti kasuks.
2009. aastal olid Eestis kahed valimised – Europarlamenti ja kohalikesse omavalitsustesse. See oli raske aeg kõigile erakondadele, nii töökoormuse poolest kui ka materiaalses mõttes. Kuna Keskerakond võitis ülekaalukalt mõlemad valimised, olid ka kulud suured, ja nagu avalikult teada, tekkisid erakonnal võlad, mida praegu kohusetundlikult makstakse. Võlgade tasumisel on erakond kahtlemata arvestanud ka kõrgetele kohtadele läkitatud liikmete kohustusliku panusega.
Paljud lihterakondlased, kes osalesid kampaaniates kandidaatide meeskondades ning investeerisid sinna oma tööd ja tervist; samuti firmad, kes olid erakonna koostööpartnerid, ootavad tänini kannatlikult oma kulude heastamist.
Keskerakond seda kindlasti teebki. Aga lahkunud meenutavad vanu häid muinasjutte suurest ja väikesest Peetrist või ahjualustest.

HIIBUSE NÄDAL

OVIIR JA TOOMAST – EESTI ALALISED ESINDAJAD EUROOPA PARLAMENDIS

Prantsusmaa presidendiks sotsialist Francois Hollande?

Valimisjärgse küsitluse korraldanud Ipsose instituudi arvates kaotab Nicolas Sarkozy 6. mail teises valimisvoorus üsna kindlalt Hollande'ile, põhjuseks väljalangenud kandidaate valinud inimeste arvamused eelistada teises voorus sotsialisti.

ENN EESMAA
Riigikogu väliskomisjoni aseesimees

Sarkozy ongi juba ajalugu teinud – aastast 1958 pole ükski ametisolnud president uute valimiste esimeses voorus oma rivaalile kaotanud.

Kuidas läks teistel kandidaatidel?

Esimeses voorus üllatavalt hea tulemuse saanud Rahvusrinde juht Marine Le Pen seni oma eelistust veel teatanud pole, kuid tegevat seda 1. mai meeleavaldusel. Tõenäoliselt ei toeta ta kumbagi kandidaati, kuigi Sarkozy on juba teatanud, et tahab vastata paremäärmuslaste ootustele.
Tõenäoliselt langeb teises voorus valimisaktiivsus 80% allapoole, mis omakorda võib suurendada Hollande'i võimalusi. Esimeses voorus neljandaks jäänud vasakjõudude kandidaat Jean-Luc Melenchon kutsub oma toetajaid teises voorus hääletama sotsialisti poolt.
Esimeses voorus viienda tulemuse teinud tsentristide kandidaat Francois Bayrou oma eelistust pole veel avaldanud.
Hollande lubab võidu korral muuta Euroopa suunda ning soodustada majanduse elavdamist, unustamata sotsiaalse õigluse tagamist. Ta lubab olla prantslasi ühendavaks riigipeaks, kes tõstab suurettevõtete ja üle miljoni euro aastas teenivate rikaste inimeste maksukoormust. Ta tahab tõsta alampalgamäära, anda tööd 60 000 õpetajale, alandada mõnede ametimeeste pensioniiga 62 eluaastalt 60-le.

ESIALGU VÕITJA: Euroopa Liidule võib sotsialist Francois Hollande'i võit tähendada muutusi ning Saksa ja Prantsuse mõjuvõimsate liidrite koostöö nõrgenemist.

Sarkozy lubab vähendada Prantsusmaa eelarvedefitsiiti ning maksustada täiendavalt neid, kes riigist liigsuurte maksude pärast lahkuvad. Tänane president tahaks enne teist vooru osaleda kolmes teledebatis ning rääkida majandusest, sotsiaalprobleemidest ja välispoliitikast.
Hollande tõrjus selle ettepaneku, sest tema arvates piisab ühest ja ükskõik kui pikast televäitlusest enne teist valimisvooru.
Võidu korral oleks Hollande pärast Francois Mitterrand'i esimene sotsialistist Prantsusmaa riigipea, kes astuks ametisse alates 1995. aastast.

Euroopa Liidule võib sotsialisti võit tähendada muutusi ning Saksa–Prantsuse mõjuvõimsate liidrite koostöö nõrgenemist. Kas tähendaks see Suurbritannia peaministri David Cameroni tõusu Saksamaa valitsusjuhi Angela Merkeli kõrvale Euroopa probleeme lahendama, ning Prantsusmaa mõjujõu kahanemist?

Küsimusi on. Vastuseid Euroopa Liidu tuleviku suhtes võib selgemini aimata pärast Prantsuse presidendivalimiste teist vooru.

Edgar Savisaar on täitsa olemas!

Noor kommentaator Mart Niineste pandi 18. aprillil TV3 eetris olnud Toomas Lepa autorlusega dokumentaalfilmi „Savisaar: Hetked ja arvamused" järgmisel päeval ilmunud Eesti Päevalehes maha tegema. Mart Niineste veel ju ei oska seda nii hästi nagu Tuuli Koch ja paljud teised, aga mis sa hädaga teed. Hingega tehtud film tuleb kuidagi sopaga üle valada.

PRIIT KUTSER
Põhja-Tallinna linnaosa vanema asetäitja

Edgar Savisaare heas valguses näitamine on andestamatu viga, mida peab kindlasti parandama! Nii võtab noor muusikakommentaator Mart Niineste ette žanri ründamise, tituleerides selle dokumentaalfilmi (inglise keeles *documentary*) asemel paroodiliseks dokumentaalfilmiks (*mockumentary*). *Mockumentary* on väljamõeldud tegelaste või sündmuste esitamine dokumentaalfilmi vormis. Paraku see võrdlus kukub Niinestel läbi, kuna nii tegelased kui ka sündmused on Savisaarefilmis ikkagi reaalsed, mitte väljamõeldud.

Niineste peab Eesti taasiseseisvumist komöödiaks

Võttes arvesse Mardi noorust, ei pruugi ta olla 1990-ndate algusaastate sündmustega hästi kursis. Balti kett, soomukid Tallinna tänavatel ja Laulev Revolutsioon on tema jaoks midagi filmilikult fantastilist ja kaugelolevat, justkui mittepäris. Võimalik, et Niineste on sirgunud Mart Laari ajalooõpikute najal. Mis siis imestada – äkki Niineste ei usu ka Edgar Savisaare olemasolusse?
Mulle on räägitud, et kui tudengid kirjutavad kirjandeid või esseid erinevatel teemadel, võivad nad taustaks kuulata küll instrumentaalmuusikat, mis külvab loomingulisusele isegi soodustavat toimet, ent kindlasti ei tohiks nad selle tähtsa tegevuse ajal kuulata muusikat, kus esineb ka lüürikat. Niineste on seda head soovitust paraku eiranud. Tundub isegi, et filmiheli on ta maha keeranud ja jätnud mõne Mihkel Raua või *The Smilers*i kunagise hittloo võimsalt kõrvaklappidesse kogu filmi vältel kõlama. Tunnistust sellest annavad ilmekad sõnad ja lausekonstruktsioonid, mis tema arvamusloo konteksti justkui ei sobi ja mõjuvad kirjanduslike võõrkehanditena. Muusika- ja filmiarvustus on lihtsalt kaks täiesti erinevat nähtust.
Kaadrid Eesti taasiseseisvumise keerulisest ajast teevad noormehele nalja. See on lausa komöödia! Niipalju siis Eesti riigist ja austusest tema taassünni vastu – ei kübetki lugupidamist! Arusaadav, sest eks tänane valitsuski kultiveeri motot: kui ei meeldi siin, koli välismaale! Samas, kas selliseid Niineste moodi arvajaid meil siia kodumaad labastama vaja ongi? Pole varsti enam õpetajaidki, kes asju lastele seletaksid.

Toomas Lepp asetati ebavõrdsesse olukorda

Lisaks muusikakuulamisele otsustab Mart Niineste pöörata oma tähelepanu filmilt netikommentaaridele, millest inspireerituna ta oma „šedöövri" Savisaare päevapoliitilise kirumisega lõpetabki. Ei hakkakski noort ajakirjanikuhakatist õpetama, mis tekst millisesse konteksti sobib ja mis mitte, sest kogu see filmikommentaar on Niinestel surnult sündinud, ent kindlasti kooskõlas Eesti Päevalehe parempoliitilise ja Keskerakonda maha tegeva selge hoiakuga.
Kokkuvõtteks – huvitav kirjand alustava muusikakriitiku sulest. Aga ta võiks siiski bändiarvustuste juurde jääda, sest see tabloidlik kirjatükk end kvaliteetajakirjanduse väljaandeks tituleerivale Eesti Päevalehele au küll ei tee.
TV3 koha pealt oli ainuõige asetada Toomas Lepp ebavõrdsesse olukorda, seades tema kõrvale kaks kõva Savisaare ja Keskerakonna vihkajat – Mihkel Raud ja Valdo Randpere, kes annaksid televaatajatele valitsusparteide seisukohti esindavate kommentaaridega poliitiliselt lubatud suuna, sest oma peaga mõtlemine näib kanali juhtide arvates olevat rangelt taunitav tegevus. Inimesed ju ei teaks muidu, mis on õige ja hea; nüüd Randpere seletas neile.

Toomas Lepp ajas õukonnameedia keema

„Ilmselt oli Toomas Lepp Edgar Savisaarest filmi tehes siiras ega tajunud poeetiliste liialduste koostoimet," kirjutas Mart Niineste Eesti Päevalehes.
Ta nimetas Toomas Lepa dokumentaalfilmi Edgar Savisaarest äraütlemata mitmekihiliseks ja huumoriküllaseks teoseks, millel on ehk enim kokkupuutepunkte *mockumentary*-žanri klassikasse kuuluva filmiga „*Spinal Tap*".
„Kuid kuna „Savisaar: Hetked ja arvamused" oli päris dokfilm päris tegelastega, siis tänu kokkukuhjatud hüperboolidele sai filmist juba esimeste minutitega dokumentaalkomöödia," märkis Niineste.
„Ning mockumentary'le omase, üle paisutamist välja vabandava üldistava fiktsiooni puudumine liialduste ümbert – seda asendasid siin päris inimeste päris meenutused ja mõtted – muudab „Savisaare" kui mockumentary paroodia nauditavaks, ent julmaks vaatamiselamuseks. Ikkagi päriselu, mitte fiktsioon," lisas Niineste. ***Kn***

Kaldrel jäid pooled rotid puudu

14. aprillil ERR saates „Rahva teenrid" rääkisid Aarne Rannamäe ja Peeter Kaldre rottidest Tallinna linnavalitsuses ning jutustasid oma unistusest, et kõrgete linnaametnike käte ümber lõpuks ometi rauad kinni klõpsataksid. Osa rotte jäi „eetrikõutsidel" siiski tähelepanuta. Aga Kesknädal tuleb kolleegidele appi!

KESKNÄDAL

Paar päeva varem oli Postimees avaldanud veidra skeemi, kus sedasama kõrgete linnaametnike teemat käsitleti Edgar Savisaare ja mitme teise linnavalitsuse tegelase fotosid kasutades. Ametlikult on käsitluse autoriks Riias paiknev Balti uuriva ajakirjanduse keskus *Re:Baltica*, kes oma koduleheküljel kinnitab, et neid peavad ülal USA Riigidepartemang ja Sorose Fond.

Ameeriklased rahastavad meediaga manipuleerimise keskusi – aga mitte lääneriikides!

Re:Baltica nõukokku kuulub Eestist reformierakondlik Aasta Liberaal 2011 Anvar Samost, kelle isik meil rohkem kommentaare ei vaja. Keskuse asutaja, lätlanna Inga Springe saabus aga mullu meediaõpingutelt USA-s Marylandi ülikoolis, milleks ta sai USA-lt stipendiumi. Seal viibides tegi ta muu hulgas kaastööd USA paduparempoolsele lehele *Washington Post*. Springe nimel loodud kolme Balti riiki hõlmav *Re:Baltica* osaleb Organiseeritud Kuritegevuse ja Korruptsiooni Kajastamise Projektis (*OCCRP*) koos Bosnia, Serbia, Makedoonia, Montenegro, Rumeenia, Venemaa, Ukraina, Armeenia ja Ungari vastavate harudega. Sedagi konsortsiumi rahastavad Ameerika Ühendriigid (*USAID*) ja Soros (Avatud Ühiskonna Fondid).
OCCRP kuulub Ajakirjanduse Arendamise Võrgustikule – Marylandi heategevusorganisatsioonile, kel endal on, muide USA reeglitest tulenevalt, selgesõnaliselt lausa keelatud osaleda mis tahes poliitilises kampaanias poolt valides. Ometi on *Re:Baltica* ja teised selle projektiga seotud piirkondlikud meediamõjutuskeskused ametis just nimelt teatud poliitikute ründamisega. Tähele võib panna ka seda, millisesse seltskonda Eesti on jälle sattunud, – ameeriklased ei rahasta avalikult meediaga manipuleerimiseks loodud keskusi Lääne-Euroopas ega Põhjamaades. Seal oleks see skandaal!
Mikk Salu ja Inga Springe on selle „uurimiskeskuse" töö põhjal kirjutanud kaheleheküljelise ülevaate nii eesti- kui ka venekeelses Postimehes (vt 12. aprill, „Keskerakond ja PBK: kes on nukk ja kes nukujuht?"). Seal on küll ohtralt juttu Keskerakonna ja Tallinna linnavalitsuse seostest Vene meediaga, kuid osa tegelasi, kes etendavad tähtsat rolli selle teema käsitluses, on millegipärast välja jäetud.

Kus on IRL-i rahastanud vene ärimehed?

Näiteks vaikitakse Anton Soldunovist ja tema seostest Wismari tänavas asunud maja müügi–ostu operatsiooniga, millel oli oma roll ka IRL-i rahastamisel. Sõnagi pole räägitud Indrek Raudsest ja tema ärikaaslastest (nt Vene oligarhist Generalovist) ning nende koostööst elamislubade afääris. Ainsatki sõna pole ka ühest Pihkva kandis tuntud sõjaväelasest Aleksei Platonenkost, kelle kanda on olnud nii mõnedki käigud Eesti–Vene eriteenistuste ärialases koostöös jne.
Ohtralt rotte on jäetud Postimehes nimetamata, ning ka Rannamäe, Kook ja Kaldre on oma tööd hooletult teinud.

Ikka ja jälle vene kaart ja kapo

Kesknädal murdis pead: miks teatud struktuurid nii varakult Keskerakonna vastu ründepositsiooni võtsid? Rikutuse tase võib muidugi olla erinev, aga pole välistatud, et Keskerakond ise on oma poliitikaga sellise aktsiooni esile kutsunud.
Põhjuseks võis olla otsus Tallinnas järgmisest aastast üle minna tasuta ühistranspordile, mida linn ongi asunud realiseerima. See paiskas parempoolsete kaardid segamini ja tingis ka nii varajase avangu kohalikeks valimisteks. Nende avang oli muidugi primitiivne, aga siiski ootuspärane. Jälle toodi välja vene kaart ning Postimehe, kapo ja Ameerikale alluva meediakeskuse *Re:Baltica* ühistöös alustati meediamanipulatsioone avalikkuse distsiplineerimiseks, et ei ununeks, kelle poolt aasta pärast hääletada ei tohi.

Keskerakond – stabiilne valuuta, erinevalt sotsidest

Viimaste nädalate meediapilti mõjutasid oluliselt erakondade populaarsuse uurimise tulemused, mille kohaselt Sotsiaaldemokraatlik Erakond (SDE) tõusis Eesti kõige populaarsemaks parteiks, edestades Reformierakonda ühe protsendiga. Seesugune küsitlustulemus pani rõkkama nii sotsid kui ka peaaegu kogu meedia, mis üsna punaseks värvus ning arutles, kellega ikka Sven Mikser valitsust tegema hakkab.

PRIIT TOOBAL
Keskerakonna peasekretär, Riigikogu liige

Avaliku arvamuse uuringutel on kindlasti mõju poliitiliste eelistuste kujundamisele. Eks igas erakonnas ollakse rõõmsad, kui toetusprotsent kasvab, ning mitte nii rõõmsad, kui see langeb. Samas tuleb igasse erakondade populaarsuse uuringusse suhtuda teatava skepsisega, sest päristõde selgub alles pärast valimissedelite kokkulugemist.

Tallinn tõuseb, riik vajub

Järgmise aasta oktoobris, kui valitakse kohaliku omavalitsuse volikogude liikmeid, näemegi taas erakondade tegelikku toetust. Nii nagu eelnevatel, on ka neil valimistel märgilise tähtsusega tulemus suurimas omavalitsuses – Tallinnas.

Tuletan meelde 2009. aasta kohalikke valimisi, kus Keskerakond sai rohkem hääli kui Reform, IRL ja SDE kokku. Sotse edestas Keskerakond muide ligi 98 000 häälega. Keskerakond on suutnud ka valitsemisperioodi vältel olla pealinnas teistest erakondadest pidevalt edukam. Sama trend jätkub. Olles Tallinna juhtiva erakonnana pealinlaste seas jätkuvalt populaarseim, näitab see loomulikult linnajuhtide tubli tööd.

Võrdlusena võib tuua riigitasandi, kus valitseva koalitsiooni toetus on vähenemas ning opositsiooni oma kasvamas.

Paremad ja halvemad ajad

Nii nagu igal erakonnal, on ka Keskerakonnal paremaid ja halvemaid aegu. Meie populaarsus on kord kõrgem, kord madalam. Paljus on erakonna toetus valijate hulgas seotud just erakonna sisekliimaga – liikmete, eriti tipp-poliitikute omavahelise läbisaamisega.

Igati mõistetav, kui valija pelgab niisugust erakonda, kelle liikmed vastanduvad teravalt üksteisele meedia vahendusel.

Õhku jääb vaid küsimus: kas valija mäletab sotside varasemaid vigu või kujundab uue protestipartei?

Keskerakond Eesti vanima erakonnana on üle elanud mitu keerulist olukorda, kuid neist välja tulles oleme alati valijate toetust juurde võitnud. 1995. aastal sai Keskerakond Riigikogu valimistel 76 634 häält ning 16 saadikukohta, 1999. aastal kasvas häälte arv peaaegu 1,5 korda, tulemuseks 113 378 häält, ning mandaate saadi juurde 12, ühtekokku 28. Mäletatavasti lahkus 1996. aastal Keskerakonnast hulk liikmeid eesotsas mõnda aega erakonda juhtinud Andra Veidemanniga. Üheskoos moodustasid lahkunud Arengupartei, mis aga paari aastaga kuulsusetult hääbus.

2004. aastal pidasid samuti mitu Keskerakonna toel poliitikatippu jõudnut, sh mõni endine minister, paremaks ära minna. Aasta pärast „aadrilaskmist“ oli erakond tugevam kui varem ning edestas kohalikel valimistel teiseks jäänud Reformierakonda enam kui 40 000 häälega. Ka parlamendivalimistel sai Keskerakond, võrreldes eelmiste valimistega, rohkem hääli ja kohti.

Nii nagu pärast neid keerulisi 1996. ja 2004. aastat, muutub Keskerakond ka nüüd ühtseks ning sellega koos ka tugevamaks. Ja meie valijate arv suureneb.

Hugo Hiibuse karikatuur

Tšerepanov ja Mikser

Mis „uus tulija“ on SDE?

Eesti valijatel on aeg-ajalt suur soov hääletada „uue tulija“ poolt. Nii saigi 2003. aastal valitsusse Res Publica ja 2009. aastal saadeti Brüsselisse Indrek Tarand. Hetkel tundub, et meedia on loomas sotsidest just seesugust „uut tulijat“.

Samas ei pääse sotsid kuidagi oma minevikust. On ju otsuseid, mis pole neile au toonud. Valitsuses olles on nad alati Reformierakonna „kõik müügiks“-poliitikat ajanud. Aastasse 2000 mahuvad kaks suurt erastamist – üks pealinnas ja teine riigis.

Tollane sotsist Tallinna abilinnapea Ivar Virkus osales linnaelanikele selgelt kahjulikus tehingus – Tallinna Vee erastamises. Majandusminister Mihkel Pärnoja (samuti SDE) pani „huugama“ Eesti Raudtee, ja pidi selletõttu isegi ametist tagasi astuma.

Kipume ära unustama (sest meedia ei tuleta seda meelde!), et sotsidel on suur roll ka majanduskriisi-aegses kärpimises, kus rahandusminister Ivari Padariga töötasid käsikäes „kärpekrokodillid“, eriti valusalt tabades just kohalikke omavalitsusi. Tollane omavalitsustele laekuva tulumaksuosa vähendamine kahjustab linnade ja valdade arengut seniajani.

Samuti on omamoodi taak kaasas praegusel SDE juhil, endisel keskerakondlasel Sven Mikseril, kes oli kaitseminister 2002. aastal, kui otsustati Eesti vägede saatmine Iraaki. Polnud see otsus kooskõlastatud ei Keskerakonna ega Savisaarega, vaid reformistist välisministri Kristiina Ojuland iga. Samas on Põhjamaade sotsiaaldemokraadid deklareerinud, et pooldavad vägede väljatoomist konfliktikolletest. Seega võib tõeliste sotsiaaldemokraatide (Skandinaavia omad seda kahtlemata on!) eeskujuks toomine ühel päeval ootamatult viia Eesti sotsid ummikteele just välispoliitikas, ja eriti NATO tasandil.

Jüri Pihlil oli sotsiaalne programm

Meenutan üht Õhtulehe juhtkirja, mis tõdes, et kui sotsid peaksid valitsuses jääma paremkoalitsiooni väiksemaks vennaks, siis on kõige tõenäolisem stsenaarium see, et nad muutuvad taas lihtsalt „puudliteks“ ja peavad oma kätega ellu viima teise erakonna ideoloogiat.

Vaadates sotside varasemaid suuri prohmakaid, pole see hinnang üllatav – õhku jääb vaid küsimus: kas valija mäletab varasemaid vigu või kujundab uue protestipartei?

Mõlemad variandid on sotsidele halvad. Kogu riigile majanduslikku kahju teinud otsused tekitavad usaldamatust, ning protestiparteid kipuvad populaarsust kiirelt kaotama. Esimehe vahetamine noorema vastu ning ühinemine Vene Erakonnaga Eestis (VEE) on sotsidele olnud pigem kosmeetiliseks uuenduseks kui sisuliseks erakonna täiustamiseks. Loodetud kiire edu venelaste toetuse võitmiseks on jäänud (ilmselt jääbki) tulemata: valija pole rumal ning näeb läbi, kas tema eest seistakse sõnades või tegudes.

Keskerakonna eelis sotside ees on erakonna stabiilsus, pikaajalised kogemused, tugev organisatsioon ja lojaalne valijaskond.

Minu arvates täitis SDE oma sotsiaalset programmi üksnes siis, kui Jüri Pihl seda erakonda vedas. Praeguste nn ilu-uuenduste abil on võimalik küll populaarsust lühiajaliselt suurendada ja hoida, kuid pikaajalist head tulemust see siiski ei taga.

Vale spurt ei taga võitu

Keskerakonna eeliseks sotside ees on erakonna stabiilsus, pikaajalised kogemused, tugev organisatsioon ja lojaalne valijaskond. Muidugi olid need kõik ülimalt olulised, kui saavutasime 2009. aasta kohalikel valimistel rekordilise tulemuse. Mäekõrgune võit Tallinnas ning saadud sajad volikogukohad üle Eesti näitasid usaldust Keskerakonna põhimõttekindla programmi vastu. Väga oluline märk Keskerakonna jätkuvast tugevusest on suur toetus pealinna kodanike hulgas.

Ka 2013. aasta valimistele läheme stabiilse ja kogenud kooslusena, sest meie ajas vastu pidanud väärtusi hindab valija kõrgelt. Me ei jaga katteta veksleid ega spurdi siis, kui selleks on liiga vara.

Erinevalt sotsidest meie teame: tasa sõuad, kaugele jõuad.

Terased mõtted. Mihkel Mutt

* Need, kes praegu välja astusid *(KE-st - Toim.)*, olid samuti võimu juures, tegid kõike kaasa ja maitsesid hüvesid, mõni isegi väga pikka aega.
* Kas on eetiline ära minna ja parlamenti edasi jääda? Asjaosalised ise ütlevad, et nad ei tohi petta oma valijaid. Ent kas see on nii? Siin tuleb selgelt eristada kahte aspekti, parteilist ja isiksuslikku. Oma valijatest võivad rääkida need, kelle isiklik häälesaak mahtus 101 parima soorituse sekka.
* Kui nad on nüüd erakonnaga sidemed katkestanud, siis on igati loogiline, et nad loobuvad ka oma kohast, sest nad ei esinda enam kedagi. Mis puutub europarlamenti, siis peaksid Keskerakonna saadikud ka sealt ära tulema, sest nad said sinna erakonna häältega ja need kohad kuuluvad erakonnale – umbes nagu ametikorter.
* Küüniliselt võiks öelda, et kõik need lahkujad tahavad olla ausakesed, aga hüvesid edasi maitsta. (Muide, mõne inimese ongi «mäss», st aukohus ja lahkumine kuulsaks teinud. Suurim võitja on Rainer Vakra, kellest mõni kuu tagasi keegi õieti midagi ei teadnud. Aga näe, nüüd on ta kaameras ja esikülgedel – nagu Itaalia politseiseriaalist, ladus ja lobe, võimsam kui Nõia-Ints või Farmi-Gabriel kokku.)
* Ühtpidi võib ja tuleb inimeste meeleparandust uskuda. Teistpidi võttes olgu Savisaar või vanakurat ise, aga see, mis praegu toimus, on ka natuke näotu. Mida siis oleksid need poliitikud pidanud tegema? Minu meelest vaikselt kõrvale tõmbuma. Poliitikast ära minema...
* Ei paista kuidagi, et pärast aukohtuid ja lahkumisi oleks sotside ja keski ühendblokk tõenäosemaks muutunud. See sõltub endiselt nii tuttavast tegurist. Lausa uskumatu – üks mees, Edgar Savisaar, hoiab ka praegu teatavas mõttes kogu Eesti poliitikat pihus.

„Savisaarel ikka otsad pihus“, PM 12. aprill 2012

Terased mõtted. Rein Ruutsoo

Hirmutamine toob riigist võika kuvandi

Kapo teeb ja mõjutab poliitikat, ja seda kaugelt enam kui õigusriigile kohane. Küsimus on Eesti Vabariigi kuvandis. „Ennetavast meetmest“ on saamas midagi „mõjuvõimuga kauplemise“ taolist, mille tõlgendamine, nagu osutas Rait Maruste, on ametnike suva. Demokraatia ja õiguskindlusega suva kokku ei käi.

Mihhail Kõlvart pole vaid omavalitsuse kõrge ametiisik, vaid ka Eesti Vabariigi mitte-eestlaste kogukonna üks liidreid. Politseiliste vahenditega, nagu seda on hirmutamine jälitustegevuse afišeerimisega, kujundatakse niisugust kuvandit Eesti riigist, millega on raske ennast identifitseerida. Tegelikult osutavad kõhnad operatiivtulemused sellele, et kapo kukkus seatud ülesande täitmisel läbi, kuid ei tunnista seda ja on sunnitud „jõuga“ täitma talle pandud rolli. Kapo argumendid ei veena. Järjekordne sekkumine päevapoliitikasse (seekord seoses haridusreformiga) on kahjustanud kapo juba niigi probleemset imagot.

Õigusriiklus annab kodanikule tõesti ebameeldivalt suure tegevusvabaduse. Politsei õiguste laiendamine kodanikuõiguste arvelt, politseiliste vahenditega ilmselt vigase poliitika tagajärgedega võitlemine on pikemas perspektiivis kehv poliitika. Paljut viimastel aastatel riigi autoriteeti vähendavat ei saa teha olematuks.

„Riik peab kodanikke kaitsma, mitte laimama ja ahistama“, Pealinn, 23. aprill 2012

Alasti alatus

Algus esilehel

Annaks jumal, et keegi kaasreisijatest ei taibanuks, et mees, kelle sõnavara ilmestab harimatuse tüse roppus, on Eesti riigi esindaja, Riigikogu liige. Vaju või häbist maa alla! Nüüd hiilgab J. K. Raid Venemaa inimõiguste eestvõitleja rollis, kogudes Riigikogus allkirju Venemaal õigeusu kirikus lällanud punkansambli *Pussy Riot* (inglis- ja venekeelses slängis: V...de Mäss) toetuseks ning olles korraldanud Von Krahli teatris protestiks punkansamblite kontserdi, kus viibisid ka meie president ja kultuuriminister. Ei tea küll, miks? Kas taaskord on lugu Raidi eneseeksponeerimisega või loodetakse kaudselt vene kaardi mängu toomisega koguda valitsuskoalitsioonile lisapunkte? Venemaal toimuv läheb ikka nii südamesse, et võimaldab unustada töötud ning 63 tuhat nälgivat last ja vaevu hinges püsivat pensionäri oma kodumaal. Oma kaasriigikogulasi oinasteks ja molutajateks sõimaval mõttehiiglasel arenguruumi veel on. Priima idee oleks korraldada meie Toomkiriku altaril mingi pundi (näiteks nimega: Falloste Mäss) roppustega pikitud läll teemal „Savisaar tuleb linnapea kohalt kangutada“. Võib kindel olla, et meedia supertähelepanu ning paljude valitsuskoalitsiooni esindajate toetus ja kohalolek on garanteeritud.

Priima idee oleks korraldada meie Toomkiriku altaril mingi pundi (näiteks nimega: Falloste Mäss) roppustega pikitud läll teemal „Savisaar tuleb linnapea kohalt kangutada“.

Viimastel nädalatel pole Eestis olnud tähtsamat probleemi, kui mõne inimese lahkumine Keskerakonnast (KE).

Kui IRL-ist lahkus vene kriminaalidele elamislubade müügi skandaali ilmsikstuleku järel 60 inimest, polnud sellest kui lihtsalt amoraalsest tegevusest suuremat juttu, kuid KE-st lahkuda soovijate puhul sattus Eesti meedia paugupealt otsekui afektiseisundisse.

Kanal2 korraldas KE juhatuse koosoleku ajal invasiooni erakonna uksetagusele, kus noored reporterid tunglesid karjakaupa uudistejahil, et suurte telelõvide eest mahlakamaid palukesi noppida. KE-st lahkuda soovijatest said ajakirjanduse toel üleöö meie aja kangelased ja meedia paipoisid. Aarne Rannamäe saatejuhina lausa kutsus inimesi erakonnast lahkuma.

„Kahekõne“ saatejuht Priit Kuusk diagnoosis Tallinna linnapea ''hullunuks“ ja “ebaadekvaatseks“. Tandem Muuli–Samost esines oma ammutuntud ''headuses'', pildudes solvanguid ja mürgiseid repliike KE ja tema liidri aadressil. Mihkel Raud tulistas ''Kolmeraudses'' Savisaart sõnakuulidega „debiilne“, „ogar“, „stalinist“ ja viskas Jüri Ratasega vesteldes musta pori näkku KE liikmetele, nimetades neid ''idiootseteks''.

Kas Priit Kuusk ja Mihkel Raud on lisaks ajakirjanikuametile möödaminnes ei-tea-kust omandanud kaasinimeste diagnoosimiseks piisava psühhiaatrikvalifikatsiooni või on Eestis käimas tõsine ärapanemise alane võistlus vingeima mehe väljaselgitamiseks?

Foto: twtrland.com

SAATEJUHT: Mihkel Raud tulistas Savisaart sõnakuulidega „debiilne“, „ogar“, „stalinist“ ja viskas Jüri Ratasega vesteldes musta pori näkku KE liikmetele, nimetades neid ''idiootseteks''. Õnneks pole Raud aga varjanud oma SDE-meelsust, mis on iseenesest aus ja sümpaatne – seega kõiki „Kolmeraudseid“ tuleb vaadelda kui promo sotsidele.

Viimased uudised on IRL-i eestseisuse liikmelt Andres Herkelilt, kes kutsub üles moodustama ühisrinnet teiste parteide ja kodanikeühenduste baasil, et ühe metslaseampsuga alla neelata kogu Tallinna linnavalitsus, kes kujutab Eestile tõsist julgeolekuriski. See on tõeline ausa mängu apoteoos!

Mihhail Kõlvarti puhul on ette võetud järjekordne katse ühe KE liikme diskrediteerimiseks. Kuna ta olevat andnud ühele Eestis paiknevale Vene kultuuridiplomaadile ühe ajalooraamatu, olevat alust arvata, et teda võidakse mingis suunas kallutama hakata ning ta võivat mõelda (NB!) hakata tegema koostööd Venemaa julgeolekuteenistustega. Alles see oli, kui Riigikogu liigetEster Tuiksood süüdistati ühe ärimehe kallutamises 500-eurose toetuse andmiseks KE-le ja et ta mõtlevat (NB!) seda teha ka edaspidi. Tuleb välja, et meie Kapos on asunud tööle isegi USA CIA-s ja FBI-s senitundmata spetsialistid – mõtetelugejad. Tõepoolest, USA vastuluuretöötajatel on meilt veel palju õppida!

Ootuspäraselt asus 14. aprilli Kuku „Keskpäevatunnis“ arvamusliidrina üles astunud Marek Strandberg kaitsma Kõlvarti kohta räpase kumu levitajaid: tegemist olevat Eesti julgeoleku pärast muret tundvate inimeste arvamusega. Lugupidamine Priit Hõbemägile, kes ainsana ütles välja: „Tegemist on mehe kottimisega.“

Miks ma seda kõike kirjutan?

Aga sellepärast, et olemata ühegi partei liige, ei suuda ma enam vaikides pealt vaadata seda aastaid kestnud poriloopimist neljandikku Eesti elanikkonda esindava erakonna ja tema liikmete aadressil. Kogu see alatuse, jõhkruse, ülbuse, kõlblusetuse ja lolluse võidukäik on totaalne ja tülgastav.

Kes mõelda oskab, saab aru, et jutt siin pole kaugeltki ainult ühest erakonnast ja tema liidrist, kuigi nende suhtes toime pandavas avaldub see eriti eredalt. Peaks kõnelema ka sellest, kuidas kõrgetele kohtadele tõusnud endised õpilased sõimavad oma tänaseks hallipäiseid õpetajaid punaprofessoriteks ja debiilikuteks, kellelt poliitkommentaator Samosti heakskiidul tuleks valimisõiguski ära võtta. Kuidas pensionärid on paduparempoolsete poliitikute poolt avalikult tunnistatud ühiskonna taagaks, pommiks riigieelarve küljes, valel ajal sündinuteks jne. Olgu lohutuseks seegi, et sündinud küll valel ajal, aga surra saavad vähemalt õigel ajal.

Siinkohal meenuvad tuntud ühiskonnategelase sõnad poole aasta taguses jutusaates: „Elame nagu kloaagis, ving tapab hinge.''

Samamoodi jätkamisel on Eestist lahkujate hulgas mitte ainult tööotsinguile suundujad, vaid ka nn emotsionaalsed põgenikud, kellele siinne alatusest ja inimvihkamisest tiine õhkkond on muutunud vastuvõtmatuks.

Anne Tuurand

„Meedia keskpunkt“

Kuidas ajakirjandus kajastab elu?

Tallinna Televisioonis

„Meedia keskpunkt“
igal kesknädalal kell 19.30

Tänased teemad:
* 5 aastat pronksiööst
* Omandireformis enim kannatanud sundüürnike nõudmised
* Erakondade populaarsuse uuemad trendid

Kordussaated kolmapäeva hilisõhtul ja neljapäeval kell 10.30

Osalevad:
Tallinna TV programmijuht MART UMMELAS
Kesknädala peatoimetaja URMI REINDE
Saadet juhib HEIMAR LENK

Tartus

Neljapäeval, 26. aprillil kell 17.30 Keskerakonna Tartu linna piirkonna aastakonverents Tartu Ülikooli raamatukogu konverentsisaalis (Struwe 1).

Kas või tagareas, peaasi, et piruka juures

Liisk on langenud. Iga päev toob sõnumeid sellest, kui palju on Keskerakonnast lahkujaid. Lisaks korduvalt nimetatud kaheksale juhtivpoliitikule küll siit, küll sealt maakonnast, ikka kümnete kaupa. Ja muidugi mõista on need äraläinud igal võimalikul ja võimatul juhul saanud ajakirjanduses sõna ning värvikalt kirjeldanud, kuidas nad enam lihtsalt ei suutnud, sest... Põhjendusi, miks just nõnda läks, sisuliselt küll ei ole, aga ju siis nende endi jaoks on.

IMBI JELETSKY
Mina, valija

Need riigikogulased istuvad nüüd tagapinkides. Omal ajal pani karm koolmeister pahad poisid klassitoas tagaritta istuma, et las tukuvad või muidu jahmivad seal – peaasi, et ei segaks teisi, tublisid.

Aga see nüüd selleks. Kas või tagareas – peaasi, et ikka piruka juures! Põhjendus lihtne ja selge: oma kalleid valijaid petta ei tohi, nemad on oma hääle andnud ning nüüd loodavad, et kõik, mida neile lubatud, saab ka ellu viidud.

Valija valib hingelähedast erakonda

Kena küll, kuid teatavasti ei ole meil isikuvalimised – me valime omad ikkagi erakondade poliitikat vaagides ning endale kõige hingelähedasemat otsides. Ja nimed, need nimed tulevad hiljem.

Muidugi on ju neidki, kes põhjendavad oma eelistusi kandidaadi kena naeratuse, sügava ausa silmavaate või kerge tantsujalaga, ent sellised lähtealused on siiski lõbus (või nukker?) erand, mis kinnitab reeglit, ei enam. Reegel on see, et valitakse põhimõtete, mitte ilusa näo ja maheda oleku järgi.

Erakonnast lahkumine aga näitab, et tolle põhimõtted ei ole enam vastuvõetavad. Muidugi on raske olla opositsioonis, vähemasti Eestis, kus teerull on poliitikategemise vahend ning opositsiooni seisukohti ei kuulata, tema ettepanekuid ei arutata, vaid neist lihtsalt sõidetakse suure masinaga üle.

Ent seda enam ei mõista, kuidas pahade poiste kombel tagumises pingis istudes saaks oma valijate ootusi ja neile antud valimiseelseid lubadusi täita, kui see Riigikogu suuruselt teises fraktsiooniski ei õnnestunud. Mida tähendab jutt, et nüüd suheldakse aktiivselt ka teiste saadikutega, et saavutatud on üksteisemõistmine?

Lahkutagu ka Riigikogust

Mina valijana ei ole valinud kedagi kena kasvu või ilusate lokkide järgi. Olen teadlikult hääletanud selle erakonna poolt, kelle poliitika mulle kõige õigem, kõige inimsõbralikum on tundunud. Seepärast olen seda meelt, et erakonnast lahkudes öeldaks lahti ka erakonna poliitikast. Kui miski ei meeldinud, tulnuks seda asja parendada, mitte niisama naaksudes uhkelt ära jalutada. Kui aga ära on jalutatud, siis tehtagu seda lõplikult, teisisõnu – Keskerakonnast lahkunud Riigikogu liikmed peaksid oma kohad vabastama asendusliikmetele. Needki, kes Keskerakonna poolt Eestit Brüsselis esindavad, ei saanud ju isikumandaati.

Mängud tagumistel pinkidel ei ole valijate suhtes ausad.

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

On's need tõesti rahva teenrid...

Igal laupäeval kell 11.05 on maksumaksjate kulul rahastatavas Vikerraadios imekaunilt kõlava pealkirjaga saade „Rahva teenrid". Paraku võiks siis, kui seda on juhtimas Aarne Rannamäe ja Peeter Kaldre, pealkirjaks olla „Rahva mõnitajad".
Näiteks 14. aprillil ei öeldud rahvale ainsatki sõna riigi ja valitsuse tegevusest ning kogu Eestimaa elust – põhiteemaks oli vaid Keskerakonna laimamine: 8 lahkumine sellest parteist ja neile kaasatundmine, Tallinna linnavalitsuse ümbervalimine, pealinna auklikud tänavad. Tekib küsimus: kas tõesti polegi Eestimaal muud, kui ainult Tallinna linnavalitsus ja Keskerakond? Kas „Rahva teenreid" rahastavad vaid Tallinna elanikud? Kui räägitakse üksnes Tallinnast, polekski vaja riigiraadiot, piisaks Tallinna televisioonist.
Lahkutakse kõigist erakondadest. Ega Keskist lahkujadki olnud mingid „kangelased tiigrinahas". Kui need äraminejad lahkuksid ka Riigikogust ja Europarlamendist, siis võiks neist ehk veidi lugugi pidada. Aga kes siis nii rumal on, et rahapumba juurest lahkub?! Avaliku lamendiga endale kuulsust saada, vaat see on õige mehetegu! Ja meedia üritab niisugustest kangelasi teha...
Kallid ajakirjanikud ärgu levitagu valeinfot, et Keskerakonda kuuluvat ainult venelased ja kommunistid. Kust küll selline „tarkus" võetakse? Sellega solvatakse kõiki eestlasi, kes Keskerakonda kuuluvad. Ka sel erakonnal on õigus tegutseda Eestimaa poliitmaastikul.
Ärge kartke, et Keskiga midagi juhtub! Erakonna read alles hakkavad kasvama – antireklaam, olgu isegi selleks mõnitamine ja sajatamine, on teisipidi alati kasuks tulnud. Ega's maakondade rahvas ka umpad ole, nagu arvavad need ajakirjanikud, kes on valitsuse käepikenduseks. Labane ja laimav ülesastumine ei tee au äsja 45-aastaseks saanud Vikerraadio suhteliselt eakatele saatejuhtidele. Õnneks on noored ajakirjanikud nii raadios kui ka televisioonis palju viisakamad ja taktitundelisemad. Tasuks eeskujuks võtta!
Kiita võib Kuku raadiot, mille saatejuhid pole Keskerakonna vastu nii õelust täis, kui eelmainitud riigiraadio tegijad, kuigi eraraadio võiks ka poliitikavallas väljenduda tunduvalt vabamalt.

Kaie Tähe Valgamaalt

Sisse üha rohkem, välja üha vähem

2011. aastal laekus töötajate kindlustusmaksetest **126,3** miljonit eurot ja töötuskindlustushüvitistena maksis töötukassa välja **33,2** miljonit eurot.
Tööandjate kindlustusmaksetest laekus **68** miljonit ning hüvitistena maksis töötukassa koondamise ja tööandja maksejõuetuse sihtfondist välja **11,4** miljonit eurot.
Kokku oli töötuskindlustuse kulu (hüvitised, sotsiaalmaks hüvitistelt) eelmisel aastal **52,9** miljonit eurot.
http://uudised.err.ee/index.php?06250917
See jama võiks küll rahva tänavale tuua!

Pärnu poliitanalüütik

Kapost ohrankaks

Peaminister Ansip on riigitüüril olnud juba niikaua, et vist samastab end juba tsaariga. Seda kinnitavad mitmed viimase aja sündmused. Tsaariaegne ohranka (poliitiline politsei Venemaal. – *Toim.*) rakendas oma tegevuses ulatuslikult provokatsioone riiki haaranud revolutsioonilise liikumise mahasurumiseks.
Ilmselt Ansipi valitsuse juhendamisel on Eesti kaitsepolitsei võtnud omaks tsaari-Venemaa ohranka tegevusmeetodid, asudes Keskerakonna liikmete jälitamisele ja diskrediteerimisele. Käesoleval ajal tundub valitsuse tegevuse ainuke eesmärk olevat vahendeid valimata kõrvaldada võimult keskerakondlik Tallinna linnavalitsus, kuna Tallinn on nagu oaas keset Ansipi valitsuse laostatud riigi majandust.
On taunimisväärne, et valitsus kasutab küüniliste eesmärkide saavutamiseks Eesti riigi kaitsepolitseid. Uskumatu, aga tõsi on see, et Keskerakonna liikmed peavad oma õiguste kaitseks kapo kohtusse kaebama.
Mida arvab Euroopa Liit sellisest liikmesriigist, kelle elanikud peavad oma õiguste kaitseks kaitsepolitseiga kohut käima?

Elmar Hollmann, Kärdla, Hiiumaa

Kõverike palgejoontega demokraatia

Demokraatia on imeline sõna ja veel imelisem on demokraatlik riik. Ma aga ikkagi ei mõista, kas see on demokraatia ilming, kui rahvas ei saa valida presidenti ja riigipeaks kandideerijaid on üksainus. Mõned riigipead teevad oma rahva heaks tohutut tööd, sõlmivad kasulikke leppeid, leiavad teid, kuidas rahva elu paremaks muuta. Meie riigi juhtkonna prioriteet tundub olevat jätta hea mulje Euroopa Liidule ja täita kõiki selle nõudmisi, kahjuks oma rahvale (nüüdne näide Kreeka abistamine iga hinnaga).
Meie presidendil pole võimu, kuid ta võiks hoolitseda vähemalt selle eest, et Eesti poliitilises elus ei toimuks igasuguseid „ärapanemisi".
Kas meil ikka õigesti mõistetakse sõnavabadust? Kuidas seletada seda, et mõnel tuntud inimesel pole võimalik astuda sammugi, et teda ei jälitataks — kohe on keegi kõrval ja kajastab kõike meedias. Stagnaajal kutsuti seda nuhkimiseks. Nüüd käiakse isegi akna taga pildistamas ja sekkutakse inimeste eraellu. Peaeesmärgiks on ikka keskerakondlaste alandamine rahva silmis.
Küll otsitakse võimalusi leiutada Tallinna linnavalitsuse töötajatele „kuritegusid", selle asemel, et toetada neid nende töös. Keskerakonnale annetatud raha nimetatakse pistiseks; teistele erakondadele pistetu millegipärast seda ei ole.
Tundub, et keskerakondlased loodavad inimeste mõistvusele ega taha laskuda laimajate tasemele. Kahjuks on osa inimesi kergesti mõjutatavad ja usuvad laimajaid. Ja ega keskerakondlaste arvamus alati ajakirjandusse eriti jõuagi. Pealegi võib arvata, et nii mõnigi keskerakondlane eelistab vaikida, sest muidu saadetaks talle kaela kapo või mõjutataks muul viisil. Üks mõjutusvahendeid on hirmutamine.
Kui tuntud keskerakondlane suhtleb vene intelligentsiga või kaitseb meie riigi vene emakeelega elanike seaduslikke õigusi, tembeldatakse ta kohe Moskva agendiks, vahel lausa stalinistiks. See on kurbkoomiline ja näitab laimajate madalat arengutaset.
Mina äsjast TV3 filmisaadet Edgar Savisaarest ei vaadanud (filmi olin varem näinud), kuna saatejuht oli Mihkel Raud, kes on oma saadetes öelnud Savisaare kohta äärmuslikke labasusi. Aga jälle – viisakad ja tagasihoidlikud keskerakondlased ei ole kaevanud teda kohtusse, kuigi seda oleks ilmtingimata vaja teha, kui saatejuhil häbematust üle mõistuse. Aga TV3 toimetus pidas vajalikuks, et seda saadet juhiks Mihkel Raud ja ei keegi teine. Kas sõnavabadusest ikka saadakse õigesti aru?

Alatud võtted tulevad kasutusele, kui Eestis kedagi tahetakse poliitikast kõrvaldada. Väga oskusliku ja järjekindla „tööga" aeti põhja Rahvaliitu, muidugi kartusest, et ta oleks võinud ühineda Keskerakonnaga.

Tõeline demokraatia algab rohujuuretasandilt.

Vahendeid valimata lavastati kunagi „kadriorgia", et rahvas ei valiks Arnold Rüütlit tagasi presidendiks. Nagu hiljem selgus, mingit „orgiat" polnudki – lihtsalt üks noormees pildistas mõne loodud n-ö vastavat situatsiooni. Selline materjal sokutati ajakirjandusele, kes „avalikustamisel" tugines kontrollimata infole. Meedia aga ei suvatsenud vabadust paluda ega sellest enam kirjutada – asi mätsiti kinni. Tõde jäigi avalikuks tegemata.
Kunagi lausa ähvardati üht keskerakondlasest muusikut telefoni teel nii, et ta pidi erakonnast lahkuma. See on juba lausa psühhoterror.
Seda kõike pannakse toime sõnavabaduse maski all. Minu meelest on sõnavabadus hoopis midagi muud – tagakiusamine, hirmutamine, alandamine, solvamine selle alla ei kuulu.
Arvan, et kui ära hoida kõik see, mis on suunatud inimeste vastu, ja rakendada tõelise demokraatia võimalusi rahva heaolu parandamiseks, poleks Eesti halbade näitajate poolest esimeste hulgas ja heade poolest üks viiest viimasest.

Mustamäelasest lugeja,
Tallinn

(Kirjutaja nimi toimetusel teada.)

Aeg otsustada

Viimasel ajal on mul ajalehti lugedes tekkinud arusaam, et mitmed inimesed on üha mures Keskerakonna liikmete pärast. Küll ohitakse, et nii paljud astusid sellest välja ja et nüüd erakonnal viimased päevad käes. Küll leidis Delfi, et aasta tagasi olevat erakond oma liikmete arvu kohta valetanud...
Ise pole ma kunagi ühtegi erakonda kuulunud, sest ei ole arvanud, et olen pädev seal midagi kasulikku korda saatma, et las toimetavad targemad ja haritumad. Samas olen aastaid Keskerakonna poolt olnud ja häälетanud. Usun keskerakondlastesse ka praegu, mil paistab, et osa rahvast ainult ootab Keskerakonna kokkukukkumist ja valitseva erakonna eesmärk näib olevat keskerakondlastele „Rahvaliitu" teha.
Hakkasin mõtlema, et praeguses olukorras astub Keskerakonda vist küll ainult see, kes keskerakondlastesse tegelikult usub ja loodab, et nad suudavad meie elu kunagi Eestis paremaks muuta. Ja mida rohkem ma seda mõtet kaalusin, seda kindlam sai otsus: olen valmis neid toetama, kui see vajalik on.
Annan endale aru, et isegi juhul, kui Keskerakond tõesti võimule peaks saama, siis lähimal ajal ei juhtu mitte midagi suurt. Sellises seisus riigi uuesti jalgele saamine ei saa kellelgi kerge olema, ükskõik, kes seda teha soovib.
Unistus on siiski näha, et meie lapsed võiksid kodumaale tagasi tulla, et tööd ja leiba jaguks siingi. Et meie külad hakkaksid jälle elama, ettevõtlus saaks areneda ja tööd oleks kõigil, nii arstidel kui ka õpetajatel. Liiga palju aastaid on elu Eestis vaid tagurpidi läinud, aeg on käes meil kõigil aidata seda muuta.

Milvi Tubli
Vinni vald, Lääne-Virumaa

Kas olete heategevuseks annetanud?

Meie riigis toimib selline poliitika, et seadus lubab ja võimaldab igal aastal tõsta juhtide palka. Samas kipuvad tavakodanikest töötajate palgad jääma vanale tasemele. Keegi ei saa aga takistada kapitalistidel tõsta kaubahindu, sest kehtib ju "vaba turumajandus".
Vaatamata sellele, et tavakodanikel palk enamasti ei tõuse, on nemad ikka nõus igati toetama abivajajaid ka oma niigi piskust rahast. Kui meedias algatatakse rahakogumine mõne haigla või kliiniku jaoks hädavajaliku (viimati näiteks kõnniroboti ja tomograafi) soetamiseks, on tavakodanik kohe nõus toetama, ning kokku on saadud megailusad summad annetusraha.

Rahva pilk: mõistev või hukkamõistev?

Minu küsimus oleks aga selline: kas Eesti Vabariigi president ja peaminister on heategevusse kunagi raha annetanud? Neil peaks seda "puru" ju olema, sest seadus võimaldab igal aastal palgatõusu.
Telekaamera ees teevad poliitikud küll annetusi nii, et rahvale näha oleks. Kui aga kogutakse raha anonüümselt, kas siis ollakse samuti ohvrimeelsed?

Hillar Kohv Viinahaualt
Tori vald, Pärnumaa

Külalised Tallinnast

11. aprillil toimus Rannametsas Raiesmaal Häädemeeste keskerakondlaste aastakoosolek. Algas see väikese rabelemisega teemal: kuidas läbi viia valimised? On ju meie seltsielu peaaegu olematu ja rahval puudub koosolekute läbiviimise ja vormistamise kogemus. Aga erimeelsusi ei olnud ja ühel meelel valiti senine rakukesejuht Lydia Koitla tagasi.
Järgmisena andis Koitla sõna "külalistele Tallinnast". Minu jaoks olid need kaks tundmatud. Esimesena tõusis suuremat kasvu mees, lõi jalad harki ja hakkas Savisaart tõrvama. Et kui sant ja paha mees too on. Küsisin siis kõrvalistujalt Koitlalt: kes need mehed on? Koitla selgitas, et Kalle Laanet ja Ain Seppik. Üllatus! Tõusin püsti ja küsisin "külalistelt": „Kes te olete? Kuidas te siia sattusite? Te pole ju keskerakondlased?"
Hetk oli pisut emotsionaalne ja ka detsibelle sai vist pisut üle normi. Koitla tõttas selgitama, et tema oli see, kes külalised kutsus.
Pärast "külaliste" esinemist selgus, et mässupisik on jõudnud ka Häädemeestele. Nimelt luges koosoleku juhataja ette koosoleku pöördumise projekti Keskerakonna Pärnumaa piirkonna juhatusele, kus kutsuti üles Savisaar Ratase vastu välja vahetama. Pöördumisele kirjutas alla 7 isikut 16-st kohalolnust. Küsisin: kui ettevõtmine ei õnnestu, kes siis erakonnast välja astub? Tõusis ainult üks käsi.
Ilusat kevadet!

Sulev Kasvandik
Häädemeeste, Pärnumaa

Yana Toom: Mul oli valus ja häbi vaadata filmi Eesti vaestest

Kanal2 esitles 10. aprillil soomlaste tehtud dokumentaalfilmi "Eesti vaeste talv". Film algab Narva elaniku tunnistusega, et ta saab 150 eurot kuus, millest 100 eurot kulub maksudeks; 50 euroga on vaja toita seitse inimest. "19 eurot lastetoetust ei maksta üheski teises Euroopa Liidu riigis, aga Eestis peab selle eest saama lapse toita, riietada ja koolitada," ütleb narvalanna.

Anastasia elas 2008. aastal Valgjärvel majas, mille tuli oli valdavas osas hävitanud juba 1990. aastal. Katusest oli järel vaid osa ja korsten oli katki. Vihmaga tuli vesi tuppa ja kütmise ajal täitis elamist suits, mis silmadele kibe. „Vanadekodusse mind ei võeta, sest pole kohti," tunnistas ta. Nüüd elab Anastasia sotsiaalmaja teisel korrusel, kus pole kempsu, ja vett tuleb tal tassida kõrvalmajast.

Õhtuleht palus Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimehel Margus Tsahknal (IRL) ja aseesimehel Yana Toomil (Keskerakond) seda tõsielufilmi vaadata ja omapoolseid kommentaare anda.

Kahjuks Õhtuleht otsustas Toomi põhjalikust arvamusest avaldada kõigest mõned laused. Seetõttu Kesknädal refereerib teda pikemalt.

Konkurentsivaim hävitab sidususe

Toomi arvates on sajad pered süvavaesusesse tõuganud Eestis valitsev (kusjuures mitte ainult valitsuse, vaid tihtilugu ka ühiskonna tasandil) konkurentsivaim ja pime usk, et ühiskond peabki jagunema võitjateks ja luuseriteks, kusjuures viimased on oma probleemides ise süüdi. Vanemate "süüd" jagavad ka nende lapsed.

„Kui aga ühiskonnas napib solidaarsust ja empaatiat, pole ime, et ka võimule pääsevad need, kelle empaatiavõime on tunduvalt alla keskmise. Noored, terved, sportlikud mehed. Võitjad, kes lähtuvad otsuste tegemisel isiklikust kogemusest, ehk personaalsest *success-story*'st," arvab Toom. „Nad ei häbene öelda, et lastetoetuste maksmine on justkui lennukist raha alla viskamine või et teise ja järgnevate pereliikmete toimetulekutoetust pole vaja tõsta 61-lt 76 euroni, sest "muidu inimestel kaob motivatsioon tööle minna". Kusjuures need "teised liikmed" ongi lapsed, ja valitsus eeldab, et nad peavad ära elama rahaga, mis on väiksem, kui ametlik toidukorvi maksumus," märgib Toom.

Tema hinnangul on majandusliku eduloo pideval rõhutamisel kurvad tagajärjed.

„Mis puudutab meie valitsuse edulugu, see on ilmselgelt loodud n-ö välispidiseks kasutamiseks. Euroopa Liidus oleme olnud oivik, aga millise hinnaga, sellest korralikus seltskonnas ei räägita. Meie edu on saavutatud nõrgemate arvel, meie ühiskonna sotsiaalne lõhenemine on süvenenud, ja, mis kõige hullem, valitsus ei ole võimeline tunnistama tehtud vigu. Olukorra parandamisest rääkimata," arvab Toom.

Rahvaesindaja sõnul oli tal filmi Eesti vaestest valus vaadata ja ta tundis häbi. „Aga samas oli see ka lootustandev. Olles ajakirjanik, ma usun, et meedia suudab muuta maailma paremaks. Mõistagi, kui seab endale sellise eesmärgi. Nii et poliitikuna olen ma pigem optimist, kes usub, et me oleme võimelised saama aru, kui habras on tegelikult piir heaolu ja süvavaesuse vahel. Ja et solidaarsus on meie väikesele ühiskonnale kordades tähtsam kui konkurentsivaim," märgib Toom.

Kommenteerides filmi heategevuslikku toimetamist Siiri Sisaski poolt, ütleb Toom järgmist: "Mind pani väga tõsiselt mõtlema see, et Siiri Sisask ei olnud mitte lihtsalt Riigikogu liige, vaid ka võimuloleva erakonna esindaja, kel on kordades rohkem võimalusi oma ettepanekuid läbi suruda. Ja siiski pidas ta vajalikuks poliitikast lahkuda ja tegelda heategevusega."

Toomi arvates tähendab see ilmselt seda, et heategevus toimib tõhusamalt kui meie riik.

Keskerakonnal kindel kava ebavõrdsuse leevendamiseks

Riigikogus esindatud erakondadest on just Keskerakond see, kes püüab, vaatamata pidevalt opositsioonis olekule, sisse viia õiglasemat ja vaesust leevendavat seadusandlust.

Näiteks läbis 10. aprillil Riigikogus esimese lugemise Keskfraktsiooni algatatud sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus, mille eesmärk on võrdsustada toimetulekutoetus kõigi toimetulekutoetust saavate pereliikmete vahel ning mitte arvestada lastetoetust sissetulekuna toimetulekutoetuse määramisel.

„Esimene meie ettepanek on mitte arvestada lastetoetust sissetulekuna toimetulekutoetuse määramisel," selgitas Toom. „See annab võimaluse saada toimetulekutoetust ka neil lastega peredel, kus praegu üks toetus teise nii-öelda ära sööb."

Toomi sõnul suurendab eelnõu teine ettepanek toimetulekupiiri. „On arusaamatu, kuidas ühe lapse toimetulekupiir saab olla väiksem kui ametlik toidukorvi maksumus."

Seadus, mis on planeeritud jõustuma 1. jaanuarist 2013, suurendaks riigieelarve kulusid 5,6 miljoni euro võrra.

Indrek Veiserik

NAGU PÄEV JA ÖÖ: Margus Tsahkna süüdistab eestlaste vaesuses Vene aega ja seda, et meil oli vahepeal 50 aastat Nõukogude okupatsiooni. Yana Toomil on seevastu märksa adekvaatsemad selgitused eestimaalaste vaesuse põhjuste kohta ning ideed, kuidas praegust olukorda parandada.

TALLINNA TV
30. aprill - 6. mai

ESMASPÄEV, 30.04
09:00 Info TV
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Ajaga sammu*
19:30 Kas tohib?*
20:00 Pealinnapilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Mina, eurooplane, 10. saade. Mina olen uus eurooplane*
21:00 Kultuurimeeter*
21:30 Spordisõbrad
22:00 Maatriks*
22:45 KAVA
22:50 TÄNA*
23:05 Pealinnapilt*
23:35 Spordisõbrad*
00:05 Maatriks*
00:50 Info TV

TEISIPÄEV, 01.05
09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Linna aed*
19:30 Luubi all*
20:00 Kultuurimeetri arhiivist. Uus Maailm. Elust ja filmist
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Etnos*
21:15 Keskkonnanädal*
21:45 Vaba mõtte klubi
22:45 KAVA
22:50 TÄNA*
23:05 Luubi all*
23:35 Kultuurimeetri arhiivist. Uus Maailm. Elust ja filmist*
00:05 Vaba mõtte klubi*
01:05 Info TV

KOLMAPÄEV, 02.05
09:00 Info TV
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Ülekanne Riigikogust*
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 LV Pressikonverents*
19:30 Meedia keskpunkt
20:00 Päevakava
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Terve tervis*
21:15 Eesti omavalitsuste kongress, 4. osa*
21:45 Kullerteenus (Next Day Air, USA, 2009)
23:10 KAVA
23:15 TÄNA*
23:30 LV Pressikonverents*
00:00 Meedia keskpunkt*
00:30 Päevakava*
01:00 Kullerteenus (Next Day Air, USA, 2009)*
02:25 Info TV

NELJAPÄEV, 03.05
09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Aleksei Turovski lood, 19. osa*
19:30 Dokumentaalfilm. Mõistatuslik Ida*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Tallinna ettevõtlusinkubaatorid*
21:15 Inimeste lood
21:45 Vintskapist soklini
22:15 Ursula Calenberg. Kodumaa laul
23:00 KAVA
23:05 TÄNA*
23:20 Inimeste lood*
23:50 Vintskapist soklini*
00:20 Ursula Calenberg. Kodumaa laul*
01:05 Info TV

REEDE, 04.05
09:00 Info TV
18:45 KAVA
18:50 TÄNA. Lühiuudised
19:00 Pealinnapilt*
19:30 Tartu uudised
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Päevakava*
21:15 Estica. Raekoda*
21:45 Elamus. Teatrist
22:30 Kohtumised kamina juures. Maarja Kangro, Siim Aimla, Ara Jaraljan*
23:30 KAVA
23:35 TÄNA*
23:50 Tartu uudised*
00:20 Kultuurimeeter*
00:50 Elamus. Teatrist*
01:35 Info TV

LAUPÄEV, 05.05
09:00 Info TV
17:55 KAVA
18:00 Tartu uudised*
18:30 Kultuurimeeter*
19:00 Kas tohib?
19:30 Tallinn liigub
20:00 Garaažist välja*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Inimeste lood*
21:15 Tallinna päev 2010
21:50 Augustibluus 2011. Vaigla Bros feat. K. Vilgats & R. Tafenau ja Jo' Buddy & Down Home King III
23:20 KAVA
23:25 TÄNA*
23:40 Kas tohib?*
00:10 Tallinn liigub*
00:40 Augustibluus 2011. Vaigla Bros feat. K. Vilgats & R. Tafenau ja Jo' Buddy & Down Home King III
02:10 Info TV

PÜHAPÄEV, 06.05
09:00 Info TV
17:55 KAVA
18:00 Aleksei Turovski lood, 29. osa
18:30 Vaba mõtte klubi*
19:30 Linna aed
20:00 Tallinlase tarbeks
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Euroopa tee 2/13
21:00 Tallinna ettevõtlusinkubaatorid*
21:30 Kuum ja terav*
22:10 Suured helid. Peterburi kammerorkester "Symphonietta" Niguliste kirikus
23:05 KAVA
23:10 TÄNA*
23:25 Tallinlase tarbeks*
23:55 Suured helid. Peterburi kammerorkester "Symphonietta" Niguliste kirikus*
00:50 Info TV

Keskerakonna Noortekogu X kongress

laupäeval, 12. mail Tallinna lauluväljaku siseruumides kell 11.00.

Kõigil, kes soovivad kongressile tulla, palutakse registreeruda klubide esimeeste kaudu või kirjutada kiri tegevsekretärile
Julia Tšaplõginale
julia.tsaplygina@gmail.com (tähtaeg 7. mai)

Klubiesimeeste kontaktid kesknoorte koduleheküljel! Küsimustele vastab Keskerakonna Noortekogu esimees
Jaanus Riibe
jaanus.riibe@gmail.com

Keskerakonna Noortekogu

Keskerakonna naiskogu KENA AASTAKONVERENTS

Laupäeval, 28. aprillil kell 11
Tartu Ülikooli raamatukogu väikeses saalis

Päevakorras Keskerakonna juhatuse liikme ja naiskogu esimese presidendi Marika Tuus-Laulu sõnavõtt, KENA presidendi Heli Raevaldi ettekanne, klubide esinaiste ettekanded. Tasuta koolitoidu aktsioonist räägib erakonna poliitiline sekretär Mailis Reps.
Uue presidendi ja juhatuse valimised ning KENA programmi ja tegevuskava kinnitamine

Täiendav info: Heli Raevald, helipar@hot.ee, 51 09 035.

Nädala juubilar REIN TAARAMÄE 25

„Tippratturid peavad taluma meeletuid koormusi. Nende treeningud tähendavad tundidepikkuseid rattaretki vihmas, tuules või lõõskavas päikeses, pikkadel velotuuridel tuleb aga kolm nädalat järjest päevast päeva end hingetuks piitsutada. Just sellistes oludes kerkivad esile eriliste omadustega sportlased," kirjutas ajakirjanik Peep Pahv 23. juulil 2011 Postimehes.

Tänane juubilar Rein Taaramäe on kahtlemata eriliste omadustega sportlane. Pärast Aavo Pikkuusi, Erika Salumäe ja Jaan Kirsipuu triumfe rattasadulas on käesoleval ajal just Taaramäe see, kes edukalt jätkab Eesti rattaspordi pikki traditsioone.

Rein Taaramäe sündis 24. aprillil 1987 Tartus. Jalgrattaspordiga puutus ta esmakordselt kokku 11-aastaselt.

"Juba esimesel kohalikul rattarallil nägin, et tegu on visa poisiga," meenutab Reinule rattaspordi algtõdesid õpetanud Erich Perner Vändra klubist „Viko". "Ta küll ei võitnud kõiki võistlusi, kuid panin kohe tähele, et Reinus on midagi. Noortevõistlused olid lühemad ja tema võimed ei pääsenud maksvusele. Juunioride klassis jõudude vahekord aga muutus."

„Viko" toetuseta poleks kitsastes oludes üles kasvanud poisist ratturit saanudki. Tartus sündinud, kuid Pärnumaal Vihtras ja Vändras üles kasvanud noorsportlane oli kolmene, kui tema isa 34-aastasena suri. Ema Marbel pidi kolme poja kasvatamisega üksipäini hakkama saama. Põllumajanduse valdkonnas leiba teeninud perepeal ei jäänud söögi ja muu hädavajaliku kõrvalt mingit raha, et andekale ratturile kallis sõiduvahend soetada ja soliidset hinda maksnud varustust osta. "Ei ütle, et raske oli. Arvan, et minu emal oli palju keerulisem toime tulla," meenutas Taaramäe oma lapsepõlve 2008. aastal ajakirjas „Sporditäht".

Erich Perner oli see, kes Reinule ratta ja rõivad muretses. Teistmoodi talitada ei tulnud tal mõttessegi, sest andeka sportlase võimalik pätikssaamine jätnuks treenerihinge kripeldama igaveseks. "Olen täitsa kindel, et see mees läheb tippu välja. Tema tahtejõud ja füüsilised näitajad on niivõrd kõvad," kinnitab Perner.

2006. aastal Rein Taaramäe lõpetas Audentese spordigümnaasiumi Otepää filiaali. Õppimise ajal paisus õppuri ja ühe õpetaja vahel lahvatanud tüli niivõrd suureks, et noormees koguni otsustas koolitee sootuks pooleli jätta, kuid õnneks suutis ema pojale mõistuse pähe tagasi panna.

Professionaalne jalgrattur sai Rein Taaramäest 2007. aastal, mil ta liitus Cofidise meeskonnaga. Esialgu kolis Edela-Prantsusmaale, Hispaania piiri ääres asuvasse Pausse. Nüüdseks on ta Pau vahetanud Nice'i eeslinna Saint-Laurent-du-Vari vastu.

2007. aastast peale on Rein Taaramäel ette näidata mitmeid suurepäraseid saavutusi: 2008 Pekingi OM-il eraldistardiga sõidus 16. koht, 2009 *Tour de l'Ain*'il 1. ja *Tour de Romandie*'l 3. koht, 2010 *Volta a Catalunya*'l 3. koht, Pariis–Nice'i tuuril 2010. aastal 8. ja 2011. aastal 4. koht. Hispaania velotuuril *Vuelta* pälvis 2011. aastal etapivõidu. Taaramäe tuli 2009. aastal ühisstardiga ning 2009. ja 2011. aastal eraldistardiga sõidus Eesti meistriks.

2011. aastal sai Taaramäe jalgrattamaailma kuninglikemal velotuuril *Tour de France* üldarvestuses 11. koha (noorsõitjate arvestuses 2. koht). Just see saavutus annabki eestlastel enim põhjust uhkust tunda, et Maarjamaal on taas üles kasvanud üks tõeliselt andekas tippsportlane.

Kuigi Rein Taaramäe tänavu aprilli keskel Castilla y Leoni velotuuril kukkus ja sai kõva vigastuse, siis loodetavasti on ta juulikuuks taas piisavalt heas vormis, et püüda 2012. aasta *Tour de France*'il häid tulemusi. (Trauma osutus raskemaks ja Taaramäed ootab ees pikk võistluspaus – *I.V.*)

Taaramäel on tänavuse aasta lõpuni leping Cofidise klubiga. Pärast vägevaid sõite on tema vastu huvi tundnud kõik võimsamad klubid. Näiteks Kasahstani riigikapitalil põhinev väga rikas „Astana", milles pedaalib läinud aasta *Tour de France*'i võitja Alberto Contador, ning seitsmekordse *Tour de France*'i võitja ameeriklase Lance Armstrongi klubi „RadioShack". 2011. aastal asutas Taaramäe omanimelise rattaklubi.

Lisaks meeletule tahtejõule iseloomustab Rein Taaramäed alati nii kadestamisväärselt positiivne ja pingevaba olek. Intervjuusid andes jääb ta rahulikuks ka ebaõnnestunud startide korral ning tema näos pole murekortse ega muid frustratsiooniilminguid. Pigem katsub ta tehtud vigadest õppust võtta, et oma sportlikke sooritusi veelgi täiustuda.

Rattur, kes on saavutanud *Tour de France*'il 11. koha, saaks käituda kui tõeline superstaar, kuid Rein Taaramäe on oma olemuselt jäänud tagasihoidlikuks Vändrast pärit noormeheks. „Tegelikult võiks ta, oma taset arvestades, olla maailmas suur staar, aga temas pole kopika eestki staarilikkust," on noore juubilari kohta tabavalt öelnud klubi „Tartu Maraton" juht Indrek Kelk.

Indrek Veiserik

Eesti õpetajad muretsevad mitte ainult palga pärast

Õpetajad olid need, kes tänavu nii hulgaliselt tänavale tulid. Nad ei teinud seda ainult nõudmaks suuremat palka, vaid sellepärast, et tunnevad vastutust oma kunagiste õpilaste tegude ja tegematajätmiste pärast. Õpetajatel on mure, et meie riik ei kaoks. Et nende armsad kasvandikud ei peaks minema võõrsile tööd ja leiba otsima, vaid saaksid kodumaal oma kodu ja perekonna luua. Nad mõtlevad sellelegi, et nende kasvandike lapsed võiks õppida samas koolis, kus käisid nende isad ja emad, koguni samade õpetajate juures.

Järjepidevus teeb tugevaks

Õpetajad muretsevad, et elu Eestimaal ei katkeks. Väga paljud neist kuuluvad Keskerakonda, mida võimurid meeletult vihkavad. Peaminister ei räägi selle erakonna esimehega sõnagi ning president on välja öelnud, et tema oma ametisoleku ajal ei luba Edgar Savisaarel valitsust moodustada, olenemata sellest, kui palju Keskerakond valimistel hääli kogub. Kas keegi kujutab ette, et nii oleks näiteks USA-s? Meil on see aga tavaline. Inimene harjub lõpuks kõigega, isegi sellega, kui päevast päeva päid raiutakse ja kord ka tema endani jõutakse.

Kes on see praeguse võimu poolt vihatud Keski esimees ja demokraatliku Eesti Vabariigi pealinna esimene kodanik? Ta on tegevpoliitik, kes väsimatult ja järelejätmatult võitleb rahva elujärje parandamise eest ning tahab Eesti elanikkonna kaht poolt liita sõbralikuks ja ühtseks pereks, et jõuaksime algselt mitte viie rikkama Euroopa riigi hulka, vaid Soome elukorralduseni. Tänaseks on aga reetmiste, väga võimalik, et ka äraostmiste jm räpaste võtete abil suudetud Keskist ära tõmmata mitmeid erakonnaliikmeid. Õnneks kergekaalulisi, põhimõttelagedaid, äraostetavaid jne, ka selliseid, keda olekski pidanud välja heitma. Head teed neile!

Õpetajad on läbi aegade kujundanud Eestimaa palet ja mõistust ning tunnevad nüüdki muret meie tuleviku pärast. Seepärast tulid nad 7. märtsil Tallinnasse Vabaduse väljakule meelt avaldama. *Foto: Tiit Maksim*

Kas on see õpetajate praak? Ei. See on südamevalu. Ühtedelt inimestelt ei saa nõuda nii palju. Meie õpetaja teeb kõik mis võimalik ja nende võimaluste piires, mis talle tööks antud. Aga see, kas tema kunagise õpilase nimi kirjutatakse ükskord suure või väikese algustähega, jääb ikkagi õpilase enda teha.

Kooli üritatakse politiseerida

Meie tänapäevaelu arutu politiseerimine on jõudnud ka kooliseinte vahele. Seda kinnitavad koolidesse toodud poliitikakastmes poliitikamängud. Aga mis saab siis, kui homme lisanduvad valimismängudele prokuröri-, kapo- ja kohtumängud, ning koolist ongi saanud poliitikategemise koht? Tänased mängulapsed saavad kord valimisõiguse ja mängudest saab päriselu. Küsin: kas kooli kunagised „ühteväravasse"-poliitikakastmes valimismängud ei hakka tegelikke poliitilisi valikuid mõjutama?

Koolikorraldus puudutab meid kõiki ja et siin midagi kardinaalselt muuta, on haridus- ja teadusministril vaja kõiki kannatlikult ära kuulata ning meie ettepanekutega arvestada. Jaak Aaviksoo tahab aga teha kõik teisiti, kui seni on tehtud, ja seda nagu kasarmus: „Vasak, parem! Edasi, marss!" Aga kool ei ole kasarmu. Iga laps on nagu puhas leht, mille võib ära lörtsida, aga millele võib kirjutada ka igavikulisi sõnu. See on suur vastutus. Keegi peab selle vastutuse võtma. Aaviksoo aga tahab koole liita-lahutada ja ära kaotada. Suvaliselt tõsta õpetajate töökoormust. Lühendada nende suvepuhkust jne. Mõistmata, et Eesti õpetaja lihtsalt enam ei suuda teha veel rohkemat.

Mõistmisest

Olles ise olnud õpetaja ja koolijuht, küsin: kuidas on võimalik õppida ja õpetada keeles, mida õpilane ei oska?

Konstruktiivse koostöö asemel alustati üksteisest mööda-rääkimisega. Koolikorralduse küsimustes ja õpetajate kaitseks astusid välja teenekad õpetajad ja koolijuhid eesotsas Prantsuse Lütseumi lugupeetud direktori Lauri Leesiga. Meie kool ei pea mitte „müüma", vaid teadmiste ja oskuste andmise kõrval kasvatama Inimest, sisendama hingesuurust ja ligimesearmastust, arendama mõttemaailma, elutunnetust, valikutegemise oskust.

Õpetajad tegid seda, mida nad tegema pidid. Õnneks on eesti rahvas täna rohkem kui kunagi varem üheks saamas. Rahvaliikmete omavahelist lähenemist kinnitavad ka ETV „Foorumi" saated, kus vaatajale antakse võimalus põhiküsimustes oma poolt- või vastu-arvamust välja öelda. Rahvas ootab „Foorumi" saateid ja tänab saatejuhti korrektse korralduse eest.

Kui koolis on kaks pluss kaks neli, siis peab see ka elus nii olema.

Paul Hank, Antsla

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee